

Ebria. Lanæ amethystinæ. Color i lanis amethystinis dictus ē a colore lapidis amethi*sti*. Amethystus autē a particula priuatiua: & methistis quod significat ebrius dicit: ex ratione nominis iocant: cum sint ebriatæ purpura laconica: quærunt quare amethysti nœdicant: quasi non ebriæ: sed ut diximus appellationem sortitæ sunt a lapide non a nominis deriuatione. **T**inctæ: purpura tyria. Tyriæ amethystæ dicebant: & ita puto oportere scribi Iemma lanæ tyriamethystinæ. **L**ana sobria: id est amethystina.

Velleribus: Lanæ albæ canore certabant Plinio & Varrone ita distinguentibus: ut apulicam omnibusante ferrent: secundam palmam darēt lanæ: quæ græci pecoris in Italia dicebatur: tertiam milesiæ.

Martialis hoc disticho alium seruat palmæ ordinem. **P**arma: oppidum galliæ cisalpinæ.

Tertia ouis: tercia palma lana rum. **A**ltinum: non procul a Tarusio erat: nobile oppidū

Mos: Lanæ tyriæ: Purpura tyria cæteris antefere batur: quamuis laconia suum etiam locum uendicaret. Gloriatur igitur lanæ tyriæ se i laconia quoque ubi purpura est habitas fuisse preciosi muneris quod argute dicunt: dum aiūt se a Paride donatas fuisse Helenæ: & purpuram Lædæ: hoc ē purpuram laconicam fuisse de teriore. Pastor: Paris. Amicæ: Helenæ. **D**eterior: nobis.

Non: Lanæ polentinae. po lentia oppidum ad alpes: quod & potentia dicebatur nigris lanis ferax: Nigrique ferax polentia uilli. In Hispania esse polentiam scribunt Plinius & Strabo: unde & lanæ mis tuntur & calices fictiles: quæ admodum ex eadem prouincia saguntini & astei. Duplii igitur munere laudatur nunc polentia lanis scilicet & calicibus. **P**ullo uellere: lana nigra.

Lana. Idem indicat lana polentina se uestibus seruilib⁹ aptam esse: his præsertim seruis: qui deformes sunt. **T**ristia: fusca. **T**onsis ministris: deformibus. **M**ensa: officium mensæ.

Oppressæ. Tomentum leuonicum. **T**omentum farcimen erat culcitrarum ex quauis re. **T**omentum autem leuonicum erat farcimen ex pilis & lana panno dentosa a leuonia regione. **T**omentum a reuo quod est incido: nam quid in farcimen inciditur: tomentum est. **C**adurci galliæ populi in tomentis culcitrarum ex suo lino palmam obtinebant. **W**arro sagum: aut tomētū in culcitra solitum sculcari scribit. **F**ascia ut auctor est Porphyrio lecti sustinebantur: & Cicero defert ad coniectorem quendam somniasse se ouum pendere ex fascia lecti sui cubicularis. **C**um igitur lectus erat plenus pluma ob tenitatem facile opprimebatur ad fasciam usque. **T**omentum igitur leuonicum meliorem potest præstare uolum: quando ita lectum implet: ut fascia non sentiatur. **R**asa: id est detonsa. **S**agis leuonicis: ex sagis detonsa.

Lanæ amethystina.

Ebria sidoniae cum sim de sanguine conchæ: Non uideo quare sobria lana uocer.

Lanæ alba.

Velleribus primis apulia: parma secundis Nobilis: altinum tertia laudat ouis.

Lanæ tyriæ.

Nos lacedamonian pastor donauit amicæ: Deterior læda purpura matris erat.

Lanæ polentinae.

Non tantum pullo lugentes uellere lanas: Sed solet & calices hæc dare terra suos.

Idem.

Lana quidem tristis: sed tonsis apta ministris: Quales non primo de grege mensa uocat.

Tomentum lingonicum lenco:

Oppressæ nimium uicina est fascia pluma. **V**ellera lingonicis accipe rasa sagis.

Tomentū. Tomentū circēse erat e stramine grossiore: qd̄ legebat ī palude circēsi: nā circei olī paludē habebat. atq̄tās ī lectis stramēto utebat: auctōr̄ sūt Varro & Pli. sed iualecēte luxu ad tomētū leuconicū puentū est: cū rātū pauperes stramento uterēt.. **C**ōscisa: nā arundines palustres ad farcimē concidunt: unde & ipsæ tomentū sunt. Pli. de arundinibus: Aut enim pro pluma strata caupanarum replet: Aut ubi linosiore callo insdurait: & cætera. **P**ro leuconico: non enim potest leuconicū emere.

Tomentum Circense.

Tomentum conscisa palus circense uocatur:
Hac pro linconico stramina pauper emit.

Pluma.

Lassus amyclea poteris reqniescere pluma:
Interior cygni quam tibi lana dedit.

Fœnum.

FNon uenit ad duros pallida cura toros.

Tintinabulum.

Redde pilam: sonat æs thermarū: ludere pergis:
Virgine uis sola lotus abire domum.

Discus.

Splendida cum uolitent spartani pondera disci.
Este procul pueri: sit semel ille nocens.

Cythara.

Reddidit euridicen uati: sed perdidit ipse:
Dum sibi non credit: nec patienter amat.

Idem

De pompeiano s̄a pe est electa theatro.

Quæ duxit sylvas detinuitque feras.

Plectra.

Feruida ne trito tibi pollice pulsula surgat:

siquidem lauari uolet. Redde pilam. i. depone pilam. supra: Si nescis rustice redde pilam.

Aes: tintinabulum. **S**ola uirgine: solis aquis uirginis squidem pergis ludere.

Splendida. Discus ludus quo pueri græce in gymnasio exercebantur: numeratus in ter quinque exercitationes. iactabatur autem masla plumbea alutæ iuncta: in qua referenda & periculum erat: & apparebat ars: ut Pindari interpres docet: hoc genere ludi. **H**iacynthus a Phœbo est necatus. **D**isci spartani: laconici. **V**olitant: iactantur. **S**i mel nocens: satis sit q̄ semel interficerit Hiacynthum sparthanum.

Reddidit. Cythara inuenta ab Orpheo Eurydicem uxorem ab inferis impetravit: sed data lege ne respiceret sequentem: amoris impatiens respiciendo eam amisit. **S**i biipsi: non fidebat sibi.

De pompeiano. Idem in pompeiano theatro Orpheus recitatus est repræsentatis filuis & feris: quæ sono allicerentur. supra extat de hoc epigramma.

Feruida. Plectrū instrm quo fides plectunt hoc ē pcutiūt Pulsula ut alii codices habēte
Pulsula cytharæ fides ē: quæ ex imo acutiorē sonū reddit. hæc facile frangit si percūtitur dígi: cū & digitus ipse teratur utrūque incōmodum uitat si adhibetur plectrum.

Lassus. Pluma cygni tantis delitiis lectū iplet: ut nō a liū uti dicat. Vēus hæc mollissima ē presertim quæ sup eminēti b̄ pennis subest. **I**nterior lana i. interior pluma cygni quæ lana uidetur. **P**luma amyclæa. i. pluma cygni amyclæi: nā cygni assiduo epitheto amyclæi dicūtur. **P**api. **A**myclæos ad fræna citauit olores.

Fraudata. **F**œnū. Et fœno p̄ tomēto utebat pauperes: q̄ hac una re lætari possūt q̄ nulla abitionis cura torqueat ex hoc fœnū se anteponit plu mæ: quando q̄etē præbet sine ulla cura. Tumeat tibi: impleatur ate. **F**raudata pluma: ex clusa pluma. **P**allida: quæ facit homines pallidos. Duros to ros. i. fœno repletos.

Redde. **T**itinabulū instrumen tuū erat quo e gymnasio la uaturi reuocabant ad thermas paulo post claudendas. monet igit̄ is qui in gymnasio est: ut si lauari uult sonante tintinabulo p̄petret: nā paulo post nō erit lauandi locus: clausis termis: o portebitque lauari aq̄ frigida

Garrula: resonantia calefacta percussione. Si uis legere pustula intellige pustulā nasci si dico: si fidē pulsat sine plectro. calūniator pulsulā nusq; reperiri contendit: accipe bone uir alterā sententiā si prior nō placet: nā ea de causa utrāque dixim⁹: ut si minus altera placet: p̄bates alterā: pulsulā legi posse & dictiōis ratio & atiq; codicis scriptura suadet. nā pulsula illa in imo fides dicit: quoniā maxime pulsat p̄pter cæteras. Ita codices atiq; habēt. & quū Mart. alia finxerit uerba: hoc quoq; potuit deriuare: sed id nō labore magnope: Nā quum utrāque dixerim sententia: alteram & ego non ignorauit: & tu probare debuisti.

Inducēda: Trochus ferrū rotundū ē instar rotæ: qđ terræ i fixū pilas ligneas admittit: uertitq; dū tangit. cāt⁹ ferre significat quo rotæ uinciunt: auctor ē Fabi⁹ Quint. Troch⁹ itaq; pueris pōt esse ludus: grādioribus cātus ad usū rotæ uincidæ: nā i cātu uertit. alii cant⁹ i. armoniā dixerūt: qđ placet. Rota ē trochus. i. dādus. Cātus: alludit ad illud ferrū rotæ uinciēdæ. Annulus: trochus. Garrul⁹: resonans. Vagat: flebit. Turba obuia: hominū.

Hoc illi signū uictoriæ. Si magna fictilia in saturnalibus mittebāt ueteri instituto: si ueut in monumētis ē epicardi auctore Macro. quoniā Hercules ex ponte sublitio hominum simulacra p̄ nūero socioꝝ amisit: sorū deiecit: ut nudū patria ueherentur: siue q; pelagi eadem simulacra instituerit pro hōini bus: qui olim Saturno mactabantur: redigentes crudele lacrum ad mitiorem ritum: cum reliqua munera dentur sorte: signum īquit uictoriæ germanico extra sortē dādū ē: cū totiens populo romano uictoriā peperit hoc signū uictoriæ.

Decies: pro numero litterarum. Germanici. i. decem cyathos in hilaritatē: satis supra. **E**loria. Lemma brutupedion. i. Brutī pusio: nam Brutus ille qui in philippicis occubuit puerū amando ei cognomē dedit: quem Apollodorus cognomine insanus æneum fecit: ut scribit Pli. nunc idem est fictilis. Sigilli: statuæ. Obscura: incognita.

Ad te. Sauronytius: sauros græce latine significat lacertam. nyto significat uulnero. Sauronytius igitur erat puer ære expressus obseruans lacertam obrepentem: ut vulneraret. Corinthius. i. ex ære corinthio fabricatus. Cupit perire: uidet uelle mori.

Electit. Hiacynctus puer pinctus moribundus ex uulnere disci.

Mascalus. Hermaphroditus marmoreus. Fontem: salmācidis. Vtrunque: fœminam & uiram. Patris: Mercurii. Martis: Veneris.

Cvr. Daneæ picta corrupta auro a loue. Si læda: quæ erat pulchrior dedit gratis sine precio: cur accepit Daneæ premium a te. q.d. non debuit

Exornent docilem garrula plectra lyram.

Trochus.

Inducenda rota est: das nobis utile munus: Iste trochus pueris: at mihi cantus erit.

Idem.

Garrulus in laxo cur annulus orbe uagatur: Cedat ut argutis obuia turba trochis.

Signum uictoriae.

Hoc illi sine sorte datur: cui nomina rhenus: Vera dedit decies adde falerna puer.

Sigillum Brutii.

Gloria tam parui non est obscura sigilli: Istius pueri brutus amator erat.

Saurocton Corinthius.

Ad te reptanti puer insidiose lacertæ: Parce cupit digitis illa perire tuis.

Hiacynctus in tabula pictus.

Flectit ab inuiso morientia lumina disco: Oebalius phœbi culpa: dolorque puer.

Hermafroditus marmoreus.

Masculus intrauit: fontemque remersit utrungq; Pars est una patris: cætera matris habet.

Dana Picta.

Cur a te precium daneæ regnator olimpi: Accepit: gratis si tibi læda dedit:

Germanici. i. decem cyathos in hilaritatē: satis supra.

Eloria. Lemma brutupedion. i. Brutī pusio: nam Brutus ille qui in philippicis occubuit puerū amando ei cognomē dedit: quem Apollodorus cognomine insanus æneum fecit: ut scribit Pli. nunc idem est fictilis. Sigilli: statuæ. Obscura: incognita.

A d te. Sauronytius: sauros græce latine significat lacertam. nyto significat uulnero. Sauronytius igitur erat puer ære expressus obseruans lacertam obrepentem: ut vulneraret. Corinthius. i. ex ære corinthio fabricatus. Cupit perire: uidet uelle mori.

E lectit. Hiacynctus puer pinctus moribundus ex uulnere disci.

Mascalus. Hermaphroditus marmoreus. Fontem: salmācidis. Vtrunque: fœminam & uiram. Patris: Mercurii. Martis: Veneris.

C vr. Daneæ picta corrupta auro a loue. Si læda: quæ erat pulchrior dedit gratis sine precio: cur accepit Daneæ premium a te. q.d. non debuit

SVm. Persona germani. Signum erat captivi germani fictile. **B**ataui populi qui in colunt rhenum domitia Domitiano. **L**usus: lasciuia ingeni figuli: qui ludens me ita effinxit. **P**ater: Domi. **T**imet: nam bataui hostes fuerant Dc mi.

Elidit Hercules corinthius. i. ex ære corinthio expressus in cunis necat angues ex historia fabulosa: inde poeta ludit disticho. **R**espicit: non auertit uultum. **H**ydra: quæ ab adulto fuit domita. **I**am: quum uideret id a puero fieri.

Persona germanica.

Sum figuli lusus rusi persona bataui.

Quae tu derides: hæc timet ora pater:

Hercules Corinthus.

Felidit geminos infans: nec respicit angues.

Iam poterat teneras hydra timere manus.

Hercules Fictilis.

Sum fragilis: sed tu moneo ne sperne sigillum:

Non pudet alciden nomen habere meum.

Minerua Argentea.

Dic mihi uirgo ferox cum sit tibi cassis & hasta:

Quare non habeas egida: cæsar habet.

Europa picta.

Mutari melius tauro pater optime diuum:

Tunc poteras: iocum cum tibi uacca fuit.

Leander Marmoreus.

Clamabat tumidis audax leander in undis:

Mergite me fluctus: cum redditurus ero:

Sigillum Giberti fictile.

Ebrius hæc fecit terris puto mōstra prometheus:

Saturnalito lusit & ipsæ luto.

Homer. Vatrachomyomachia.

Perlege mæonio cantatas carmine ranas:

Et frontem nugis soluere disce meis.

ro puellam nataret mersus est: quæ mors ob eam causam ei fuit audax: qui se commisit aquis natatu.

Ebrius. Sigillū Giberi fictile in saturnalib⁹ dabat. giberi: hoc ē gibbosī signū. nā Cleop

p⁹ fuluo giber & toto aspectu fœd⁹ a gegaia fabricatus ē ex ære: ūde deluxit mos: ut talis hoīs forma in saturnalib⁹ fingere. Promethe⁹ prim⁹ fuit q̄ fictile signū fecit. **H**æc mōstra: hominem gibbosū. **L**usit: lasciuit. Luto: signo fictili in saturnalibus mittendo.

Perlege. Homer. Vatrachomyomachia ex trib⁹ uerbis cōpositū: uatrachos significat ranā: myos muris: machi pugna: opus ē Homer. ita inscriptū de murū & ranarū pugna. Cōtendū tamē multi auctore Plutarcho hoc opusculū ab Homero n̄ fuisse scriptū:

sed Papi. & alii nostri ita crediderū. Mittebāc aut libri in saturnalibus: quoniā etiā Satur

nus cultus humani auctor habitus ē: & eius téporibus Hercules primus in italia litteras docuit: un de Hercules numē cum milis colebat auctoribus Plutarcho & Macro. **R**anas: pugnam ranarum. **M**æonio: homericō. **S**oluere frontem: exhilarare.

SVm. Hercules fictilis Tu
riāus a fragellis accitus a Tarqnio rege iouis effigiē ficti
lē fecit i capitolio & Hercule fi
ctilem: qui ppetuo cognomine
dict⁹ ē Hercules fictilis. hoc i
git signū Herculis q̄ nūc mitti
tur cū fictile sit hoc gloriae q̄
Hercules habeat suū cognom
qd dicat i urbe Hercu. fictilis.

Sigillū: paruū signum. **M**cū
nomen appellari fictilem.

Dic mihi. Palladis clype⁹ quē
ægidē appellabat i magib⁹
Domit. additus ē. idē Palladis
imágies sine ægide formabat.
hoc at erat failaritatis indicū:
cū numē qd ipator præcipue
coluit: mittiē nunc imago Mi
neruæ argentea. Cæsar habet:
respōdet Pallas. datā aurē ægi
dē Domitiano supra indicauit
Mart. Accipe belligeræ crudū
toraca Mineruæ.

Hvtari. Hæc iuppiter taur⁹
traiecit i cretā. argue iqr
poeta tūc oportuissē iouē mu
tari in tau⁹: cū Iouā amabat
uersa ē in bouē: fefellisset enim
custodem & iniisset bouem.

Clamabat: Nota fabula in
fretō festiaco: cum ad He

Ilias. Quidragita. viii. libros edidit Homerus: quoꝝ. xxxiiii. excidiū troiañū cōple
etuntur: reliqui errores Vlixis: illi Ilias inscribuntur: hi odyslea ab Vlyxe: mittunt
una cōpacti. Vlyxes inimicas: & cætera: id est odysseæ liber. Multiplici pelle: id ē multa
charta pergamenta: nam in. xlvi. libros surgit.

Acipe. Virgilii culex. Culex Virgilianū op⁹ quo culicis fatū defletur nihil magis ad
mirandum habet quā q̄a poeta puero editus sit: ubi magnitudinem illam nō nun
quam assurgēdo designat quā ī
æneide impleuit. huius memi
nit Papi. Ante ānos culicis ma
roniani. Vnde Lucanus: Cum
iuuēis Orpheū expleuisset ait:
Quid ad culicē Virgilii? Culicē: opus culicis maroniāi. Po
sit is nucibus. i. iocis & ludis fa
turnaliciis: quasi dicat leuiora
in saturnalibus sunt legenda.
Arma uirum. i. æneida.

Quam breuis: Virgilius in
membrana. Tria ope
ra Virgilii codē uolumine cō
pacta: prima pagina poetæ p
sonam profert: nam Tityrus
primo uerbo carminis bucoli
ci Virgilium designat. Mem
brana: uolumen. Maronē
īmensum: tria opera Virgilii.

Hec pri. Menadrū Tha
is. Comœdiae: auctor a
pud græcos iuuenum amores
& fraudes meretricias singula
ri ingenii laude expressit. cele
brat autem Thaidem nobilis
simum scortū: cui omnes me
reticias ueneres concedit: unde Thais Menandria dicta est a Propertio Glycera alterū
scortum: quod cum poemate non celebretur tanta carminis præstantia quanta Thais p
scripta est nullum illecebrarum nomē est adeptum: quibus maxime ualebat. Thais igit
Glyceræ anteponitur carmine Menandri: nec Glyceræ s. fuit amica. Vere Thais ami
ca fuit ob illecebras uisa est uere amica. meretricis laus est si persuaserit se amari. Hac
Thais Menandri: id est Thais in comœdia menandri. Lusit: decepit: quia illic erant
mores iuuenum deceptorum.

Si comes: Cicerō in membranis. Allusio est ad chartas membranas: quæ a membris
dicuntur: nam qui scriptus fuerit in membranis uidetur in membris esse. Ciceros
nem: qui in membris est. Cumi Cicerone: nam in his membranis uiuit.
Cinthia. monobylos Propertii. Propertii carmē ita inscribitur qui ardentissime a
mauit Hostiam uicto nomine appellatum Cinthiam: nonnullorum iudicio prias
tenet partes in carmine elegiaco auctore Quint. nam amoris affectus præserit qui ar
dentiores sunt melius expressit nemo. Accepit famam: carmine Propertii. Nec minus
dedit: nam poeta eo carmine claruit.

Pellibus. Liuius ī mébranis. Titū Liuii magnitudo exprimit: q̄ orsus historiā a cōdita
urbe ī cētū &. xl. libros excreuit delcedēs ad Augusti t̄p̄a. Pellibus. exi. mébranis.

Homerus in membranis:

Illias & priami regni inimicus ulyxes:
Multiplici pariter condita pelle latent.

Virgilii Culex.

Faccipe facundi culicem studiose maronis:
Ne nugis positis arma uitumque canas.

Virgilius in membrana

Quam breuis īmēsum cœpit mēbrana maronē:
Ipsius uultus prima tabella gerit.

Menandri Thais.

Hac primū iuuenum lasciuos lusit amores:
Hac glyceræ pueris thais amica fuit.

Ccicero in membranis.

Si comes ista tibi fuerit membrana: putato.
Carpere te longas cum cicerone uias.

Properius.

Cinthia facundi carmen iuuvenile properti
Accepit: famam nec minus ipsa dedit

Liuus in membranis.

Pellibus exiguis artatur liuius ingens:
Quem mea non totum bibliotheca capit.

Hic Salustius cū Thucide certat auctore Quint. maiore laude futur⁹ si uerbis Catonis Censorini ex originibus abstinuisset: nā inde magnā uerboꝝ copiā deduxit: disticho pdente furtū: Et uerba antiqui multū furate Catonis Crisp⁹ iugurthinæ conditor historiæ. Breuitas ī eo laudat⁹ a Fabio. Lacerat⁹ ē a Leneo Pōpeio Pompeii magnili berto: quoniā scripsisset Pompejū oris probi: animi īuerēcūdi. primā in historia laudem obtinet. **C**orda doctorum. i. ut docti hoīes iudicant.

Salustius.

Hic erit ut perhibent doctorum corda uirorum
Primus romana crispus in historia.

Ouidius in mēbranis metamorphosis.

Hæc tibi multiplici quæ structa ē massa tabella:
Carmina nasonis quinque decemque gerit.

Tibullus.

Vissit amatorem nemesis lasciuia tibullum:
In tota iuuuit quem nihil esse domo.

Lukanus.

Sunt quidam qui me dicunt non esse poetam:
Sed qui me uendit bibliopola putat.

Catullus.

Tantum magna suo debet uerona catullo:
Quantum parua suo mantua uirgilio.

Calda & frigida aqua.

Hæc tibi quæ fuerunt caldarum nomina dicunt:
Ipsa suas melius charta notabit aquas.

Mulæ pomiliae.

His tibi de mulis non est metuenda ruina:
Altius interea pene sedere soles.

Catella gallicana.

Delitias paruae si uis audire catellæ.
Narranti breuis est pagina tota mihi.

Asturco.

Hic breuis ad nūerū rapidos qui colligit ūgues:

Hacc: Caldæ aquæ & frigidæ uersu. Carmine descriptæ aquæ frigidæ & caldæ mit tunæ: sed īq̄ poeta hi uersus meli⁹ natarent aq̄s suas: q̄ emitti dēant sui carmīs laudē extenuās. Quæ fuerūt. i. quæ aquæ noīa describūt. **D**icunt: fatentur. **M**elius nata

Hbit: mergenda est hæc charta. alibi: Vis puto cū libro Marce natare tuo.
Is. Mulæ pomiliae: ex mulo & eq̄ auctoř Pli. nascit⁹ Inus mulus exigu⁹: quē alii ginū dicūt. Sūt præfca inf⁹ mulas quæ pomiliæ dicūt: hoc ē nanæ: nā pomiliōes nani sūt. **A**l

Delitias. Catella gallicana ī delitiis: ut melitea & Issea. Prīa. i. breuis

non sufficit.

Hic bre. Asturco. In Galitia & asturia puīcia hispāīæ eq̄ nascit⁹ pui: q̄ crura alt̄na molit explicat glomerādo: dicūtur q̄ asturcōes ab asturia puīcia. idē cūdē īcessū arte do

HAec massa: Volumen.

Vslit: Tibullus. Nemesis
nomē est deæ quæ caret
noīe latino: hæc colebatur ad
uersus supbos ī capitolio: ma-
le accipiūt q̄ p fortuna īterpre-
tāt: est itē puella amata a Ioue:
ut Iginius scribit: altera a Ti-
bullo q̄ Planiā amauit sub noīe
deliæ delectatus paupertate:
ut initio scribit: Me mea paup-
tas uitæ traducat ierti. Sed idē
ē distichō: q̄ ip̄e poeta scribit d̄
amicā Illa regat cūctos illi sunt
oīa curæ: At iuuet ī tota me ni-
hil eē domo: ad quod alludens
Mart. ait: Quē iuuit: cui opta-
tū fuit. Nil esse ī tota domo: q̄
ita scribit: at iuuet in tota me
nihil esse domo.

Sunt. Lucanus historicis
poti⁹ q̄ poetis imitād⁹: ut Fabi-
us scribit: dū grauitatē ciuilis
historiæ sequit⁹ historico q̄ poc-
te ppior: iudicio tñ ferme om-
niū ī poetar̄ ordinē ē redact⁹.

Tantum. Catull⁹ uarietate
carminis & antiquor̄ uer-
boꝝ simplicitate laudē īsignē
meruit Clodiā amauit quā Les-
biā appellabat. ſmionē peniſu-
lā lac⁹ benaci hēt patriā ī agro
ueronēſi: sed uerona eū ſibi uē-
dicat ciuē: quē Mātuæ oppōit
ostentanti. Virgi. Debet ob no-
minis laudem.

cere præceptū ē. de his carmē extat Silii cū de asturib⁹ po. loq̄t: his pū ſonipes fieri martii
not⁹. at idē: Aut i concusſo glōerat uestigia dorſo: Aut molli pacata celer trahit eſſeda col
lo. Equ⁹ astur: q uēit ex asturia. Ad nūe: in ordinē. Auriferis gētib⁹. i. hispanis.

NOn: Canis uertagus. Canes uertagi q ſpōte in uenatōem exeūt: leporib⁹ insidiātur:

quos morsu cōphēſos domū referūt. Verbū ē pegrinū: quis alii a uertēdo & agēdo

Nuertagū inepte deducūt.

On. Palæſtrita i gymnaſio uicebat maxie ſi cedēs redu
cto peſtore aduersariū reſlecte
rūt. hæc exercitatio dicebaſt cli
nopali: hoc ē iclinata palæſtra
nā clino ſignificat inclino: pali
palæſtra: und Domi. cōcubitū
appellabat clinopalē. tāq palæſ
træ exercitationē: anaclinopa
li ſignificat reſlexionē in palæſ
tra: tñ anaclinopalī. i. reſlexio
nē i palæſtræ: i quo lōgo collo
op⁹ erat. ut ſupra: Grādia q ua
no colla laboř facit: & Iutie. Lō
gis ceruicib⁹ æq̄t Herculis An
teū. pcul a tellū tenēti. Nouit
ſuccūbeř. i. q ſcit retroreſlectere
peſt⁹ tāq oneri ſuſpēti aduersa
rii ſuccūbat: Ind. n. aduersariū
pēdētem iclinato latere deiicit.

Qui uīcat. i. q tñ & ſimpli ac
ſine arte ſuſpet aduersariū. q. d.
plus delectat in palæſtra ars q
C robur tantum.

Allid⁹ Simius. Simiā gñē
tñ fœmīo pferre putauit Por
phyrio in Horatiū: Simiūq ab
Hora. ſcriptū tāq inuſſatū no
tauit: eod gñē hic pferſt a Mar
tia. hac laude adhibita: q hastas
imissas dclinař ſciat. Id Mutia
nus cū de ſimiarum ingenio ſcriberet non tradidit: neq̄ cum ſecutus Plinius. Illud tan
tum affirmant eas latrunculis e cæra fictis nō unq luſiſſe: nūceſq̄ diſtinguere uifū. Elu
dere: ppulſare. Eram cercophithecus. i. ſimia caudata.

AAm: Puella gaditana: Agadib⁹ laſciua ſalutatōe eruditæ puellæ mittebant uenere
nos mor⁹ ſaltādo edētes. nūc mittiē puella gaditana. lpm Hippolytū: exemplū Pudi
citiæ. Fecerit maſturbatorē: cogereſt maſturbari alleſtū illecebris ſuis.

AEra. Cymbala iſtā ſacerdotū Cybelis: qb⁹ ſacra numīs agētes ſono lugebāt Athyn
puere: quo Cybele olī pōtiri n̄ potuerat. Celenæos: Phrygios Celene patria Athis Phry
gis & Martiæ.

SIt pūice leuis. Nā expoliabāt pūicib⁹ q molles uolebāt uideri. Pli.

Sed hi pūices q ſt i uſu corpori leuiſiādo & foēis iā qdē & uiris: atq̄ ut ait Catul. libris.

Collo. Cestos ſignificat balteū Veneris quo Marti adulteria repremebāt: cū de eo ce
debat. de hoc plura dca ſunt i imagie iuliæ i ſupiorib⁹ libris. qcunq̄ hēbat hoc balteū
poterat quē uellet ad amorē incitare. Meros amores. i. cefton calentē. De ſinu Veneris:

q nup a Venerē accept⁹. Hora. flagellū dixit Venerē alloquēs: ſublimi ferias Cloē flagello.

SVme. Citheriacos. Idē. Amatorē louē. hoc ē ex uersu Home. q ſcribit louē cohibē

dū balteo a lunōe & cōpulſū ad amorē fuſſe: cū alienis tñ amorib⁹ átea eēt deditus.

Venit ab auriferis gentibus astur equus.

Canis uertagus:

Non ſibi ſed domino uenatur uertagus acer:
illæſum leporem qui tibi dente fcret.

Palæſtrita.

Non amo qui uincit ſed qui ſuccumbere nouit:
Et dicit melius.

Simius.

Callidus enixas elidere simius haſtas:
Si mihi cauda foret cercopithecus eram.

Puella gaditana.

Tā tremulum criffat tam blādum prurit: ut ipſū
Maſturbatorem fecerit hippolytum.

Cymbala.

Aera celenæos lugentia matris amores
Eſuriens gallus uendere ſaþe ſolet.

Puer ciñadus.

Sit nobis x̄tate puer non punice lauuis
Propter quem placeat nulla puella mihi.

Cestos.

Collo nechte puer meros amores
Cefton de ueneris ſinu calentem. Idem.

Sume citheriaco medicatum nechte cefton:
Vſit amatorem balteus iſte iouem.

Currah: Notariā. Notarii dicebāt qui aliquo orāte uerba singula excipiebāt siotis
designata hogē uelocitas ī p̄cio erat: auctōr ē Plutarchus in uita Catonis uticensis.
Currat: uelocia sīnt. **S**uū opus: extulit uerba. **D**extra: Notarii. **P**eregit opus: scripsit.

Leuis: Cōcha. Papyraceæ chartæ leuigabāt auctōre Pli. dēte cōcauo quod puto scri-
bēdū dēte cōchaue. Inde illud apud Cice. Resageat tēperato calamo: & détara charta
expoliebāturq; ut splēderet: & ut facilior eēt cursus calamo. **C**ortex maræotica. i. papy-
rus ægyptia: nā maræotis insu-
la est ægypti. **I**noffensa uia. i.
leuigata ut calamus offendere
non possit: & usq; hæterere.

Non: Morio. Hoc disti-
chū supra ſcitaui: Mo-
rio dictus erat. xx. milib⁹ emi.
Redde mihi nūmos Gargiliæ
sapit: Nā moriōes dicūt q; mēti
simplicitate qdā & deformita-
te oris delectant nihil scurrile
fuo excogitātes īgēio. hi cū ali-
is stulti uideāt sapiētes iudicāt
a Mart. ppetua. n. fruunt̄ gete
nullis āxii curis: qlé uitā delegit
Epicur⁹ & Marti. eū secut⁹.

Stupor: hebetudo hoc ē nō ſi-
mulant ſe ſtupidos: ſed ita natū-
rūt. **N**ec fingit: ut aſcurris.

Nō sapit nāxius ē: & is grauita-
tē qdā ſuſtinēt. **S**apit: iudicā-
Ndus est ſapiens ut morio.
Ollia. Caput arietinum &
cor bubulū ī saturnalib⁹ mitte-
bant ueli iſtituto. Mariti phry-
xei: qlis Phryxū & Hellē traic-
cit arietis. **M**eruit: hoc aries ex
quo ſæpe hūisti tunica. **I**luuēa.
notās hunc morē capit. f. uer-
ueci ſittendi. Et elixi uerue-
cis labra comedit.

FNon mendax stupor est: nec fingitur arte dolosa
Q uisquis plus iusto non sapit: ille sapit.

Caput arietinum.

Mollia phryxei ſecuisti colla mariti:
Hoc meruit tunica qui tibi ſæpe dedit.

Pumilio.

Si ſolum ſpectes hominis caput hectora credes:
Si ſtantem uideas: aſtyanacta putes.

Parma.

Hæc quæ ſæpe ſolet uincique uincere raro:
Parma tibi ſcutum pumilionis erat.

Pueri comedī.

FNon erit in turba quisquam:
Sed poterit qui uis eſſe.

Fibula.

Dic mihi ſimpliciter comedis & citharœdis.

Si ſolū. Pomilio latine: græce nanus dicit: Inter portentā oī erat: ſed ī delicias luxu tē-
porū ē receptus auctōre Pli. **C**aput: nā manus habet magnū caput. **H**ectora: for-
té & magnū ut Hector fuit. **A**ſtyanacta. i. paruū: ut fuit Aſtyanax fili⁹ Hectoris: q; puer
de turri deiectus ē. **A**pte cum Hectorem patrē nominasset: ſubdit Aſtyanactem filium.

Hacc. Parma magna īdigebat arte ī ludo theātrali ī quo Agatinus p̄cipuā obtiuit lau-
dē. ē aut̄ breuior clype⁹: ſcutū aut̄ lōgius. totū cōtegit hoīem: quæ igit̄ parma ē grā-
diori hoī eadē ſcutū pomilioni: q; totū tegit. hoc igit̄ ī laudē agatini quē ſupra laudauit
uictorē ī ludo parmæ. **V**inci: ab Agatino. **T**ibi: magno. **S**cutum pomilionis: parui. f.

Non. Pueri comedī: q; in agēdis comœdiis placebāt corporis elegātia & arte: uerbo at-
tico dicebāt diſexapothi: hoc ē iocundissimi & maxime optādi: cōtra q; non place-
bāt dicebāt misumeni hoc eſt odio digni. Egregia nunc comœdorū puerorum turba
mittitur. **M**isumenos. i. dignus odio. **D**isexapothos: iocundissimus & qui placebit.

Dic mihi. Fibula histrīos īdum̄tū ab ūbilico ad genua nō tā ad pudēda uelāda: q; ad uenc-
reū coitū rep̄medū: quo histrīos raucescebat: ūde fiebat ut mulieres ī re negatā pñæ
magno p̄cio coitū ab histrīo cōducerēt: ut ī ſupiorib⁹ libri copiosius eſt expofitū. Iuue-
nalis: Soluit his magno comœdi fibula. **F**uthāt: cōducti a mulieribus.

Carius: maiore precio. uerba sunt fibulae respondentis.

Prædo. Accipiter. prædo uolucrum: scilicet olim liber: nūc quoque caput aues: sed domino Meret: dolet: quod domino: non sibi capiat aues.

Non. Calami aucupatorii uiscatis calamis aues arboribus insidentes ueteri aucupio capiebantur: dum auceps in digitos surgens: eos subiiceret auium pedibus: hoc supra est expositum: & confirmatum carmine Sili: simili cantu mulcebantur ne interea euolarerit. Silius: Ut qui uiscata

populatur harundine lucos:

Dum nemoris celsi procera cumina sensim: Subtracta certat: & cætera sublimè calamo sequit: crescēt uolucrē. Calamis: uiscatis. Crescit: subiicit.

Dic. Obsōnator dicitur qui emit obsonia: quo uerbo ulus est Tranquillus. Huius è patres coniuuarum numero epulas parare precio: quo dominus iussit. Quottus: quo numero. Nec addideris uerbū: nec moneas quid sit emendum.

Pauper. Cor bubulum puto de crumena legendum esse in formam cordis: nam & bullam legimus formam cordis habuisse auctore Macrobio quæ nonnunquam ex loro fiebat mittitur nunc causidico poeticæ nonnunquam dabat operam causis omissis reprehē sor carminis Mart. supra: Capere causidicus fertur mea carmina. datur igitur ei cor bubulum angustissima crumena: cū male scribens carmina nullam consequatur pecuniam: Vel si placet intellige de corde bouis. Cor quod habes: id est accipe cor bouis: quia imprudens es

& alter bos.

Non. Coquus. Ars: coquiharia non satis est. Debet habere: scire gulam domini.

Parua. Craticula diminutuum a crate: quæ ferrea est. Ofellam condiri e carnibus docet Varro. Hæc potest coqui craticula: cum aper & grandiores feræ torreantur ueru. Fumet: dum torretur. Cuspide: ueru.

Mille. Pistor dulciarius ad differentiam pistoris dicitur: qui panem tantum conficit hic enim mel adhibet: & crustula uariis figuris format. Ars adeo laudatur: ut dicat Mart. Apes mel suum conficere propter hunc unum. Ista manus: pistoris. Parca apis: quia melle abstinet. Laborat huic: id est propter hunc uirum mel conficit.

Mille. Iētacula cibi geneati dicuntur: q[uod]a pueris emebat sumo māe a pistore: q[uod]si igit[ur] nocte saturnalitiā egisset: euagat p[ro]mūera sigulis distichis: monet dīc aduēta ī ipositorū ultimā manū: a duab[us] aut̄ reb[us] lucis aduētatis signū accipit: & a pueris emētib[us] iētacula & gallis canētib[us]: q[uod]a auctoř P[etr]i gēitia natura sūt ad excitādos mortales ī opa: & sōnū rūpēdū.

Fibula quid præstas carius ut futuant.

Accipiter.

Prædo fuit uolucrum nūc famulus aucupis: idē: Decipit: & captas non sibi meret aues.

Calami aucupatorii.

Non tantum calamis: sed cantu fallitur ales: Pallida dum tacita crescit arundo manu.

Obsonator.

Dic quotus es: quanti cupias coenare: nec unum: Addideris uerbum: cœna parata tibi est.

Corculum.

Pauper causidicus nullos referentia nummos: Carmia cum scribas: accipe cor quod habes.

Coquus.

Non satis est ars sola coquo seruire palato: Nanque cocus domini: debet habere gulam.

Craticula cum ueru.

Parua tibi curua craticula sudet ofella: Spumeus in longa cuspide fumet aper.

Pistor dulciarius.

Mille tibi dulces operum manus ista figuras Extruit: huic uni parca laborat apis.

Iētacula.

Surgite iam uendit pueris iētacula pistor: Cristataeque sonant undique lucis aues.

Domitii Calderini Veronensis defensio cūm recriminatōne in calumniātorem cōmentariorum in Martialem: quos nondum ediderat ad Coreliū patris amplissimi cardinalis neapolitani nepotem.

Domitius Corelio Salutem.

NON potuim⁹ assequi id quod uel tu optabas Coreli: uel studiis nostris maxime consentaneum erat: ut Martia. interpretationem sine ulla animo & contentione absoluueremus: Nam qui partim nuper cooperat inuidere: partim odio habet iam diu: nullum detrahendi & insectandi finem facit: q̄d̄q̄ diu intra parietes ab eo actum est apud te: Theodorum Nicolaum præsum Modrusiensium viros plane bonos & doctos: æquissimo animo iniuria tuli: aut certe dissimulaui. Sperabam enim magnopere fore aliquādo: ut cum suæ æstimationis: ac dignitatis rationem haberet: tum ueteris obseruantiae meæ: nam & si fidem in eum: benivolentiam: pietatem nunq̄ ipsi uni: quod uideam: probare potui: Tamē officio meo plurimum delectabar: cuius fructum uel ex eo capiebam maximum: quod sapientissimorum virorum consiliis: Nicenique in primis uoluntati in cuius eram familia: me satisfacere intelligebam: fuisse profecto illo etiam amissio in eadem instituti ratione: a qua maledic̄tis: iurgiis iuriis grauissimis me nunq̄ depellere potuit: nisi paulo àte epistola quadā agitatum iampridem animum penitus exulcerasset: ita enim me laçessit: ita uocat in ius: ita accusat: ut silentium pro confessione sit futurum: quod sane grauissimum esset in hominem præsertim innocentem: & qui optimam causam habet. qua in re non magis me offendit: q̄d̄q̄ cauillatoria quadam uersutia: parum quidem illa digna libero homine: sed teste fortasse uel infirmitatis: uel facti iniquissimi. non enim scripsit ad me: non passus est suo nomine epistolam reddi: sed quendam subornauit qui ostenderet mentitus se alium decepisse. Si iure dissentit: cur apud nos hoc non profitetur īgenue & docet: Si iniuria oppugnat. cur audet scribere: conqueri: uociferari: declamare quotidie: quasi uero nihil ad eum magis pertineat: q̄d̄q̄ Martiale profitemur: quum multa pro hominis instituto & officio proposita sint: in quibus maiore cum laude uersari & possit & debeat. Evidē uel severissimi censoris: reprehensionem non aspernor: modo iusta sit: & pro animi æquitate profiscatur: huc enim industria: labores: uigilæ nostre omnes spectant: ut tuis aliisque que auribus dignum aliquid afferamus: quod posteris etiam speremus utile futurum. Id siue maliuolorum obiurgatione: siue mea opera fiat: non labore uehementer. Satis præstare uidebor: si mea causa quæ a multis incognita habetur: & disputata fuerint: & litterarum monumentis cōmendata: qđ si nūc aliquid doceret: ageré illi gratias: & nos omnis maxime debere arbitrarer. sed qcqd̄ pponit: & iactat nostrum est: nos dictauimus: in nostris est commētaris: præter contumelias quas ex suo ingenio addidit: Nos illic utrāque sententiā complexi: alteram probauimus. In eo uero mecum præclare agit: quod nō modo perpetuo epistolæ argumento: sed singulis ferme syllabis eū animum præse fert: ut nemo non intelligat cur hæc meditetur: & tanta cura tantaque sollicitudine corruptis auditoribus scripta nostra perquirat. Utinam is esset: qui esse debeat: nam & ego aliquando hæc cum eo communicassem: & ipse multis in locis melius sentiret. Remitto illi contumelias & maledicta quibus me intemperanter onerauit. tam autē immerito audio: q̄ ille inhoneste iactat. Tribuo hoc personæ quam sustinet: nihil scribam: quod ipsius animū merito offendat: causa tantum posita ueniam ad altercationem: ex qua uiri docti apte di iudicabant: an ego aliquid īcepte meis auditoribus dictauerim: an ipse scriptis nostris ad monitus quædam ex Strabone: ex quo fonte sententiam nostram hausimus inuidiose ad modū repeatat & pronunciet. Susceptā autē olim sententiam: ex quæ deturbari nō uult parum tueatur. Singulis epistolæ partibus non respondebo: quod semper existimauit in firmi ingenii & perturbati: oīo alienū a ueritatis cognitione. Illud ī primis præterire nō possū: q̄uis ī quæ scriptū sit: ignorē. Iactat enī se quēdā nebulonē nouo astu elusisse: ī quo uero ne ipse accusādus sit. Nā fieri negat: qđ cur fieret paulo àte īterrogauerat. coḡ enī quæ proponebant rationē illū docere optuit. Theophrastus quoque sese demonstrasse scribit cur ita non nullæ ī india arbores nascantur ex militū Alexandri uerbis: q̄ si alīs easdē

nasci audiuerit: alias itē causas allatus pollicet. Quod initio me cōe amicū appellat: facile patior: mō uterq; intelligat se non eē erga me in officio. Quod gloriabūdū: ego neq; hoc iactui usquā: neq; hoīem noīau. Extant cōmentarii uerboꝝ nīroꝝ testes sempiterni. De myrina qđ refutaui scriptū. libet. n. oēm disceptationē ad ueritatē conferre: id erat in nō nullis codicibus qui ab ipsius recognitione defluxerañt: quain re me ab eo dissentire plane p̄siteor: quod ut uel iniquis iudicibus p̄bet: rōnes nīras p̄ponem⁹: tū refellemus quæ de myrina expoñunt. Epigrāmatis initiū est apud. M.V. Martia. Cāpis diues Apollo sic murynis: Ita codices uetustissimi habent: qđ aperte fateſ. Quid emēdasti igī inget Semurinis: qđ in aliis codicib⁹ mendose scriptū fuerat. Sic murinis iussi scribere: nonne hoc ē emendare: si dixi locū hūc apud poetā inuersum me correxisse: non sū mentit⁹. Quid angif: quid īgemescit: ut cāpis murinis legerē poti⁹ q̄ myrinis: hæc īpulerunt poetā obtestatū esse Apollinē sentio: p̄ numen qđ oīum nobilissimū esset. **¶** Quis enim Apollinem rogauerit tortorem: qui in urbe colebatur omisso palatino. **¶** Quis didymeū erethibium potius q̄ chryssēū uel delphicū: Celeberrimū aut̄ smītheū fuisse Apollinē & Homerī carmine & antiquitatis religione: qua multis in locis eo humīe colebat: uel un⁹ Strabo: cui⁹ uerba referamus satis demōstrabit quo loco multa stomachū facere possent: nisi totū in p̄nti quidē causacū nonnullis eius in me officiis: tū meæ in eū obseruatiæ plane condonasse: nā se multa de smīntheo Apolline addidisse ait: quæ fortasse magna ex pte ignorauerit: cū tamē ex eodē loco ea accipiat: unde nos pauca quædā: quæ ad carminis itē p̄ta tionē satis fore uiderent auditoribus recitauim⁹. In urbe chryssa ē Apollinis smīnthei de Iubrū: & signū quod noīis ueritatē seruat. Nā mus quidā pedi statuæ subiaceſ: hāc statuā scopas parius fecit: historia siue fabula quæ de muribus narrat: huic loco congruit. Nam teucris & creta p̄fectis: de quibus primo Calinus elegiarū poeta tradidit: post multi sunt secuti: datū erat oraculū ibi eos sedē posituros ubi terrigenæ adorirent: id circa Amaxicū dicunt contigisse: maximāq; agrestiū murū multitudinē noctu exortā quicqd armos & utensiliū inuenisset corrosisse: teucros ibi mansisse: atq; idā ab idā quæ ī creta est appellasse. Heraclitus ponticus auctor est mures circa téplū abundare & sacros existimari. Si mulacrum uero ita instructū esse ut mure pedibus premat: & paulopost: sed multis in locis smīnthei nomē. Nā iuxta amaxicū duo loca sunt quæ smīntheia uocant: præter eū qui ē iuxta téplū. Itē alia larissæo agro proxia. In pariano etiā agro locus ē smīntheius appellatus. Itē apud rhodū & lyndū & alia plurima loca: nunc téplū smīntheū uocant. Hæc illa sunt quæ ip̄e iactat se addidisse: piget eius uerba referre: ne bis eadē repetam⁹. Non sensis q̄ ridiculū sit hoīem ex uno Strabonis loco uariā recensere historiā: ut uel plura addere uideat: q̄ nos accepimus: uel inanē quandā eruditio ostenter. Curio puer meus quē hoc anno e gallia duxi hunc locū totū transcripsisset: si iussissem: sed cū pauca illa retulisse in cōmentarios nostros: nolui fabulosam historiā pluribus p̄sequi: hunc locū. signorabā: quē non modo apud Strabonē legerā: Sed hisdē uerbis apud Eustachiū in primum iliados: cuius testimonio in cōmentariis usus sum. Hæc iussi abs te ad Titum eius auditorē scribi: ut præceptor i ostenderet. Sic enī fore sperabā: ut in opinione sua erroris plena & prorsus pueri tenaciter confirmaret. Litteras istas nec unq; uidi nec missas fuisse arbitror. Quid enī me noua assensione confirmaret: cui⁹ sententiā auditores iā exceperāt. Quid se mihi præstaret auctorē: qui Homerū Strabonē Eustachiū duces haberē prestantissimos: Quorū auctoritati ip̄e nec accedere debet: nec detrahere potest. uide ne uoluerit uideri hoc cōmento non ignorasse: quod olim nequaquam percepit. An inquit Domitius Chryssam non procula Thebe patria Andromaches portum habeā: ubi sit smīnthei Apollinis delubrum: & hoc Strabo his uerbis testatur. Chryssa oppidum erat ad mare portum habens: cui proxima thebe imminet. hic fuit Apollinis smīnthei delubrum'. Thebem patriam Andromaches fuisse ex carmine Homerī inseruimus. **¶** Grammaticos quosdam secutus a necatis muribus dictum iactauerat. **¶** In auctōribus nominum splendorē sequi non soleo: sed quod probabile uideatur Fabii. Quintilia. præcepto numina colebantur: q̄ aduersus ifesta opē ferrēt. Aegyptii ibin aduersus serpētes: Boetii Apollinem profiptionem aduersus culices: Lydi ob sedatam colebant pestilentiam. **¶** Idem la-

lubritatis auctor habitus est: q̄ terræ humorem radiis tollat: unde noxia creantur anima
lia. Volui igitur in grammatico historiam naturæ accommodatam sequi: quoniam Heracliti
& Suidæ ex quo duo uerba græce inculcatuit: aliorumque qui alia de causa smintheo ap
pellationem datam sentiunt: Fabula mihi non probatur. **¶** Quid minus simile ueri est q̄
poetam elegantissimū: & cuius in primis linguae facilitas laudat: nouo atq; in solenti uer
bo uti uoluuisse: & per smintheū murinū dñe **¶** Quis unq̄ murinū Apollinē legit: aut muria
loca: aut murinos cāpos: cū smintheo Apolline & smithis locis & smithis cāpis oīa sint
plena. **¶** Nihil poetā deteruit: quo minus a mure murinus deduceret: q̄ nō modo nō uitat
uerba noua: sed cū alia fingit: tū ardelionē domicenū nusq̄ præterea iuēta carmī iseruit
plurimū pfecto īter meā & accusatoris s̄niam īterest: murinū nouū & isolēs uerbū putat.
ego & festiue factum a poeta p̄ smintheo: & Pli. uero ordeum murinum dixit: & probā
dum: nam cum Apollinem Homerus smintheum dixit a smintheo. i. mure: ipse latino
nomine murinum appellauit. idem enī est smintheus apud græcos quod apud nos muri
nus. **¶** Quem uersum apud Strabonem a Gregorio Tipherne latinum factū ipse eti
am protulit ut alia. smintheum præclare tendi dominator Apollo. Mart. ut est Homeri
studiosus: & uersuum admodum memor: quod multis in locis facile agnoscas: eam inde
flexit appellationem: & pro smintheo: quod latinis nouum erat: nam quis apud nostros
unq̄ smintheum dixit: murinum apte: & cōcīne pronunciauit: ut si clamat quis murinos
campos legit: aut murinum Apollinem: audiat obsecro quis myrinos campos: aut myri
num Apollinem uer scripsit: uel audiuit unq̄: plena esse omnia Apolline smintheo non
satis exploratum habeo. Nullus enim nostrorum eo uerbo usus est: & meo cubiculo mu
res quidem gregatim erant. Nullum autem extat Apollinis sminthei simulacrum. **¶** Quid
rides: ego etiam incessi omnibus lāticiis: q̄ nimiam habui uoluptatem. Nostri unde sit il
lud cecilianum. Ut igitur simile aliquid experirer ostendit tibi heri Martialem meum ue
tustissimum: in quo aperte & luce clarissimus scriptū erat sic murinis: ut ipse censui emēdan
dum. **¶** Si Antonium oratorem audiuisset: hoc tacuisse profecto: quod illius rationes: a
ut conuellit penitus: aut certe infirmat. **¶** Antiqua enim in codice manus non paruam fi
dem optineat necesse est: constans præsertim & ubique eadem: quod pluribus de syllaba
disputando oportere affirmat: Sic mu Trocheū esse iu nobis incompertū fuisse: nec ipē
quidem scribit: qui eam metri rationem uel pueris cognitā fatetur: syllabæ adeoperitū
esse nesciebā: qui uersus aut nunq̄ facit aut certe malos: quorum ipsum quoque pudeat.
non negauerim mures priorē syllabam producere: & murinis idem oportere: quod eo lo
co in cōmentarios nostros rettulimus. **¶** At cū reliqua omnia meæ sententiae conueni
rent: multaque memoria repeterē: quæ primitiiorum numerum mutant: ut quem acce
perint productū: corripiant: facile sum passus Martialem in uerbo: quod ipse pro smin
theo recens deriuauerat. Eadē syllabæ uenia uti: quia a nūeris præscriptis nonnūq̄ disce
dit ueluti in deriuato a getulia primā & alterā syllabas corripuit: quibus longis cæteri u
tantur. Traducta est getulis: nec coepit harena nocētes. **¶** Virgilius: Hūc ego getulis age
ré si syrtibus exul: quod Ephestio præcipue in syllabarū ratione auctoritatis fieri debere
scribit: ut si deriuatiua syllaba mutantur: colligantur potius in breuem: q̄ a breui in pro
ductā exēant: acer acerbus: lotū lotiū: uado uadum: odio odiū: moles molestus: luceo lu
cerna: offa ofella: currus currulis currule: sedes sedile. eodem genere primā contraxerunt
syllabam: quum in primitiō longa esset. **¶** Quare cum id exemplo a poeta fieret holui
constitutam: grauem: dignam auctore interpretatōnem non amplecti: q̄ præsertim quæ
de myrina comperiebam aures non iplebant. **¶** Hic est alter epistolæ nostræ locus: qui
in confirmatione totus uersabitur. **¶** Quippe erroris ratio facile intelligi potest: quū ma
xima inter. u. & y. litteras affinitas sit. Quæ tanta ista est affinitas. **¶** Sunt ne ita ubique ce
lebratæ nuptiæ: ut nusq̄ dessidium appareat. Si myrinus aliquando poeta scripsit: cur in
nullo antiquo codice illius manus extat: non fuisse: mihi crede: tantus librariorū omni
um in hac menda consensus: ut ne per imprudentia quidem aliquando myrinis scrip
runt: si ex aliquo exēplo deducendū erat: Sed murinis propagatum est: quod ab auctore
scriptum fit. De myrina uero ne ignorasse uideamus: quod tradidimus: in cōmentariis

nostris: ita ut puto scriptum est. Myrinam æoliæ urbem fuisse Homerūs quidem strabo: Ptholomeus testantur. sed illic Apollinis cultum reperio. Num sum deceptus. Quis unquā legit myrinam urbem Apollinis numen habuisse. Homerum & Ptholomeū prætermitto: Strabonis sententiam subiectam uerbis latinis īerto Homerī carmīc: ut a Gregorio Tipheriate in nostros numeros conuersum est. In iliensi campo cumulus quidam est: hunc homines pprīo bateam nomine dicunt: Ast imortales uolucris monumēta myrinæ. tuim & myrina urbs ex ea noīata est. Alio præterea loco intra situm ē myrina ad stadiā. ix. æolica urbs: ubi Strabo Apollinem cultum in ea urbe tradidit: ut satis constet qđ diximus Apollinem illic non coli celebri aliquo nomine. Mox subdit: Achiuorum portus ubi sunt. xii. deorum aræ ne hoc quidem ad Apollinem referunt: demum gryneum myrinæorum oppidum: & Apollinis fanū & uetusissimum oraculum. Gryneum Apollinem historia sane traditum & uirgiliano carmine nobilem nō ignorabam: Sed nec eundem dici myrinum ex hoc Strabonis loco persuadebit: nec quisquā uel apud græcos: uel apd nostros: unquā ullo scripturæ genere: aut myrinos campos: aut Apollinē myrinū noīauit. Quid enī gryneum celeberrimū appellatione perobscura confundat: nimirū Martialis gryneum Apollinem myrinum nuncupavit: quasi aut nō potuerit gryneum dicere: qđ ab omnibus est concessum: aut licuerit myrinū appellare: nec ratio grāmatices. Ad eā enī particulam uenio. Myrinos igitur campos a myrina urbe recte dici quis neget. quemad modum a palestina urbe palestinos: a solima solimos: & a gryneo oppido gryneum Apollinem. A myrina myrneum dici nō myrinum & analogia & usus ipse docuit: nec eadem ratio est in palestina & solima: quæ & si aliter ex se deriuatiua emittere debebāt: tamē in græcorum latinorūq; usum peculiari quadam lege recepta fuerunt. Nā & triūphos palestinos dicimus: & solimum puluerem: quæ non a nobis: sed auctōribus græcis instituta sunt. At idem myrinos dicunt non myrinos: & quidē cum diphthongo: quod uel ex superiore Strabonis loco satis p̄cipi potuit. Deinde grynum myrinæorum oppidum: non myrinorum: quo in hoīe eorum auctoritatē non nimis sequi debemus: qđ in palestinis & solimis. At si palestina & solima eiusdem generis oīo existimat: cur non palestinum & solimeū dicim⁹: ut myrinæum: quod Strabo supra usurpat: ea. s. de causa: quod ali⁹ illorū nominum usus est: qđ huius. Gryneum autem oppidum: & gryneum Apollinem: quid cōmune habet cum myrina & myrinus: quum & longe diuersus sit exitus: & grynum oppidum dicamus non gryneum: gryneum uero Apollinem. Conferamus aliquando nīas cum illius rationibus. Homerūs smintheum nuncupat. Inde Martialis murinū suo uerbo: & apposito eius celebritatem antiquoꝝ monumēta testantur. Antiqui codices sic murinis p̄ferunt: non sic myrinis: quorum rationem habendam & oīim Gelius & doctissimi homines omni tempore iudicauerunt. syllabam corripi non dissimili aliorum licētia demonstrauimus. Myrinum nec uetus scripture p̄bat: nec ullus unquā auctor enunciauit: nec ratio grāmatices permittit. Vtrū tandem magis nouum erit uerbum myrinū: ne qđ æque damnatū est ab oībus: atq; omissum: an murinū in quo poetæ ingenium existit: celeberrima appellatio exprimitur: Homerum: Heraclitum: Strabonem auctōres habem⁹. Recte ergo poeta Apollinem myrinis campis diuitem uocat: siue quod ramentis abūdet aureis: siue ob fertilitatem regionis: seu qđ templum eius ibi est lapide candido sumptuosissimum. In campis Apollinis sminthei nullam fertilitatem habeo: quā referam præter helleborum: quod ibi præparari ipe scribit quū antyciræ id Theophrastus: & Pli. tribuat: quia ratione ditissimum smintheum fuisse contendim multoꝝ igenio id purgatiōis genus desiderante. Ego potius ita eum locum interpretor: ut poeta obsecrans Apollinē optet: ut sic campis murinis diues sit. i. religiosissime colatur. Nam poetaꝝ est dites aras appellare: ad quas multæ hostiæ maſtantur. diiꝝ non diuitias quibus non indigent: sed cultum precantur: qui unus eorum numia amplificat: & plane facit diuina. Sic sis diues i campis murinis. i. sic colaris magnifice in campis smintheis: quos multis in locis fuisse Strabo ut p̄posuimus scriptum reliquit. Hæc Coreli secuti sumus ut campis murinis legeremus: potiusq; myrinis: quæ bonis & doctis hominib⁹ me probaturum admodum cōfido: qđ si redarguent: eōꝝ sequar iudiciū: & plurimum huic debebo: cui in eodem genere

A t. agm 216 folha

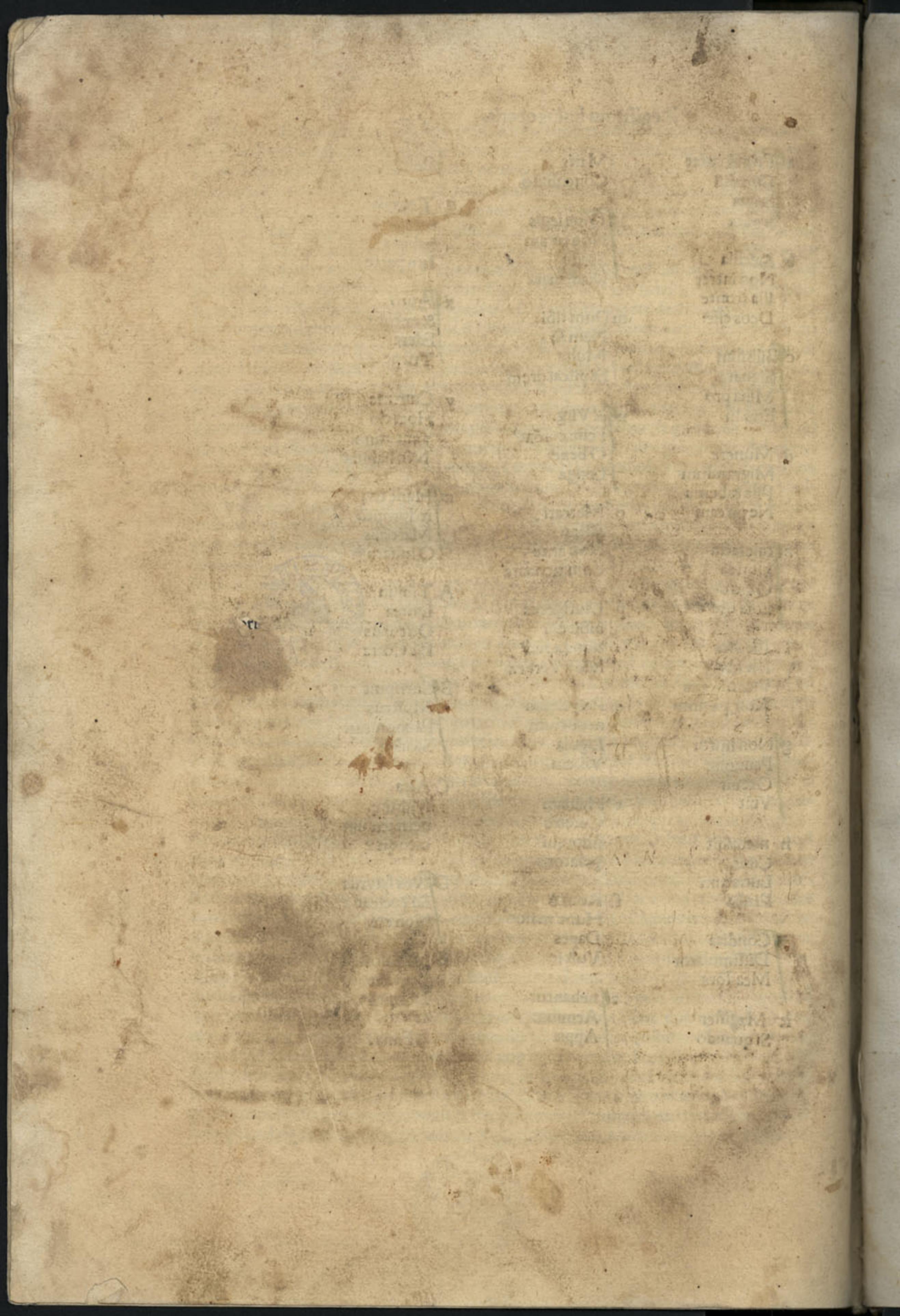

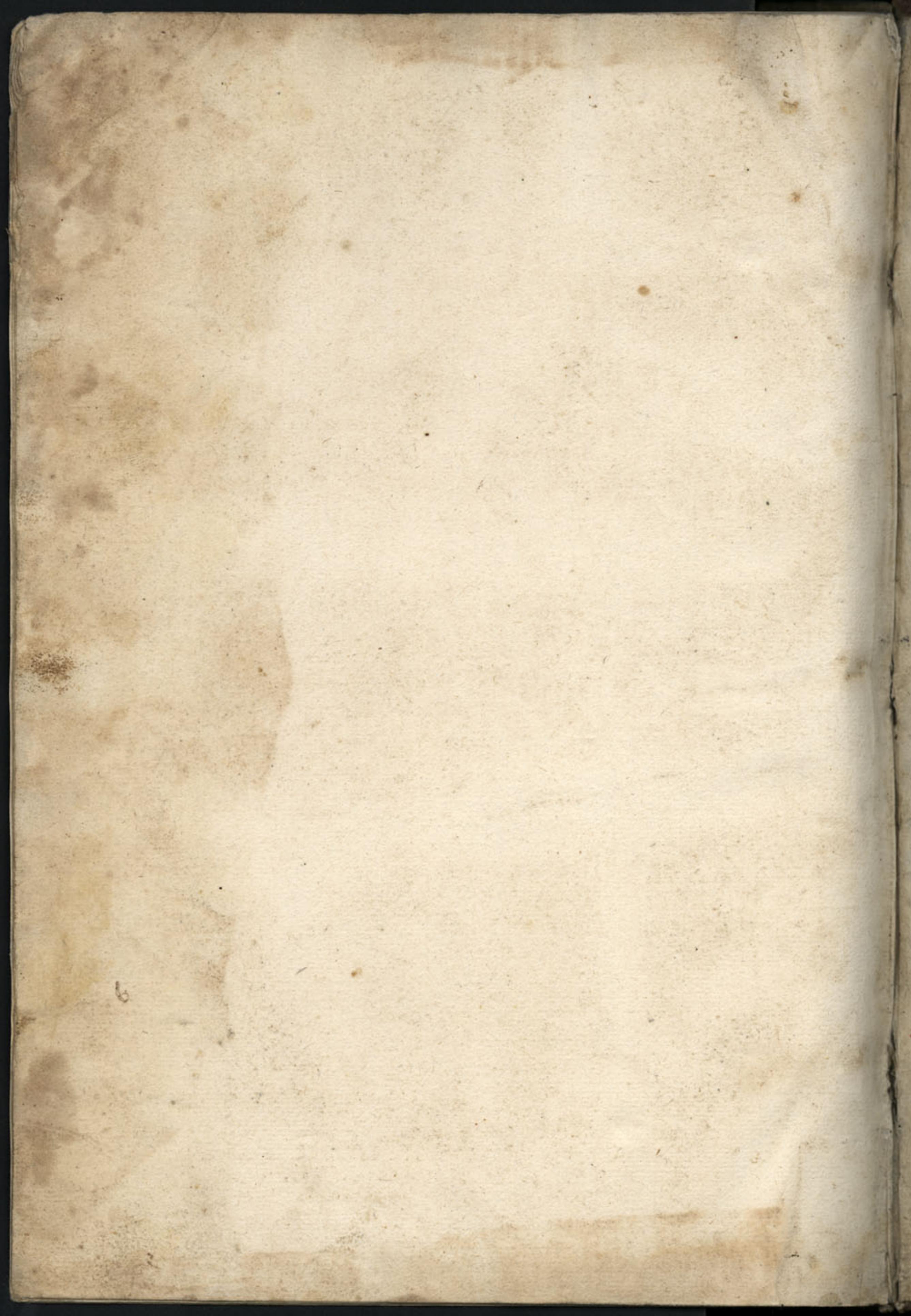
Registrum huius operis.

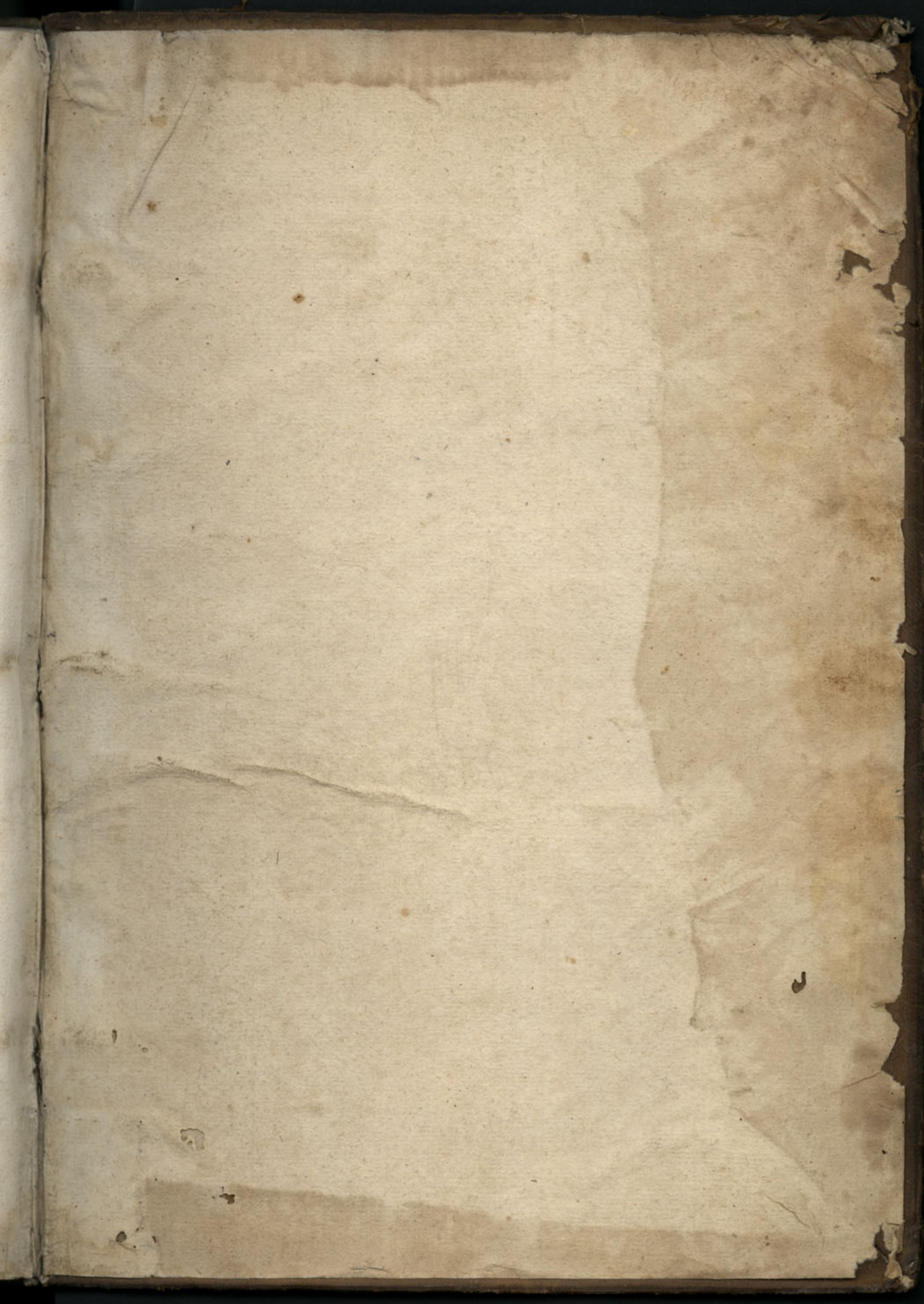
a	Primū uacat Domitii Solus urbana	Maris Concubina	Posthac
b	Sæcula Non intret Illa fronte Deos esse:	Quæ legis Non totam Spado Diademata	Templa tebant habens Iam parce
c	Bilbilim Signata. Milia pro Errs. In	Dum tibi Nam si: Multæ Et pescatorem	Auro & ex toto Edere Turpe.
d	Munere Migrandum Pila taberna Ne ualeam	& Virg. Festa coroat ⁹ Obene Longa	Cum me Hoc scio Venturum Néo habitat
e	Calefacta Florida Quid de Sola tibi	Mercari Astra: Non ante Commendare	Hunc tua it dormitū Martialis Ouliarum
f	Illedies Merda Vite nocens Non possum	Laurigeros bibit enī tione apud Esse: Verbera	Tibi: in Linteal Offensus Bis Cotta
g	Non miror Pannosæ Ore uir Vult	Polycletus nec uerum Ligula Urbem	Surripuit Musteus Pannonicas. Siculo
h	meminit Cibis Lucanum Piade.	Hyblam Curetes smo: qui peratoris	Alea Militiæ. uermaculum hæc quæ
i	Condita Dissimulator Mea fors	Romæ Hunc maiore Dapes Vult se	Nos satyrus Sū coclearia Non est
k	Magister Si quando	Inebantur Aemiliæ Appia	hic Salustius Currant Domitii

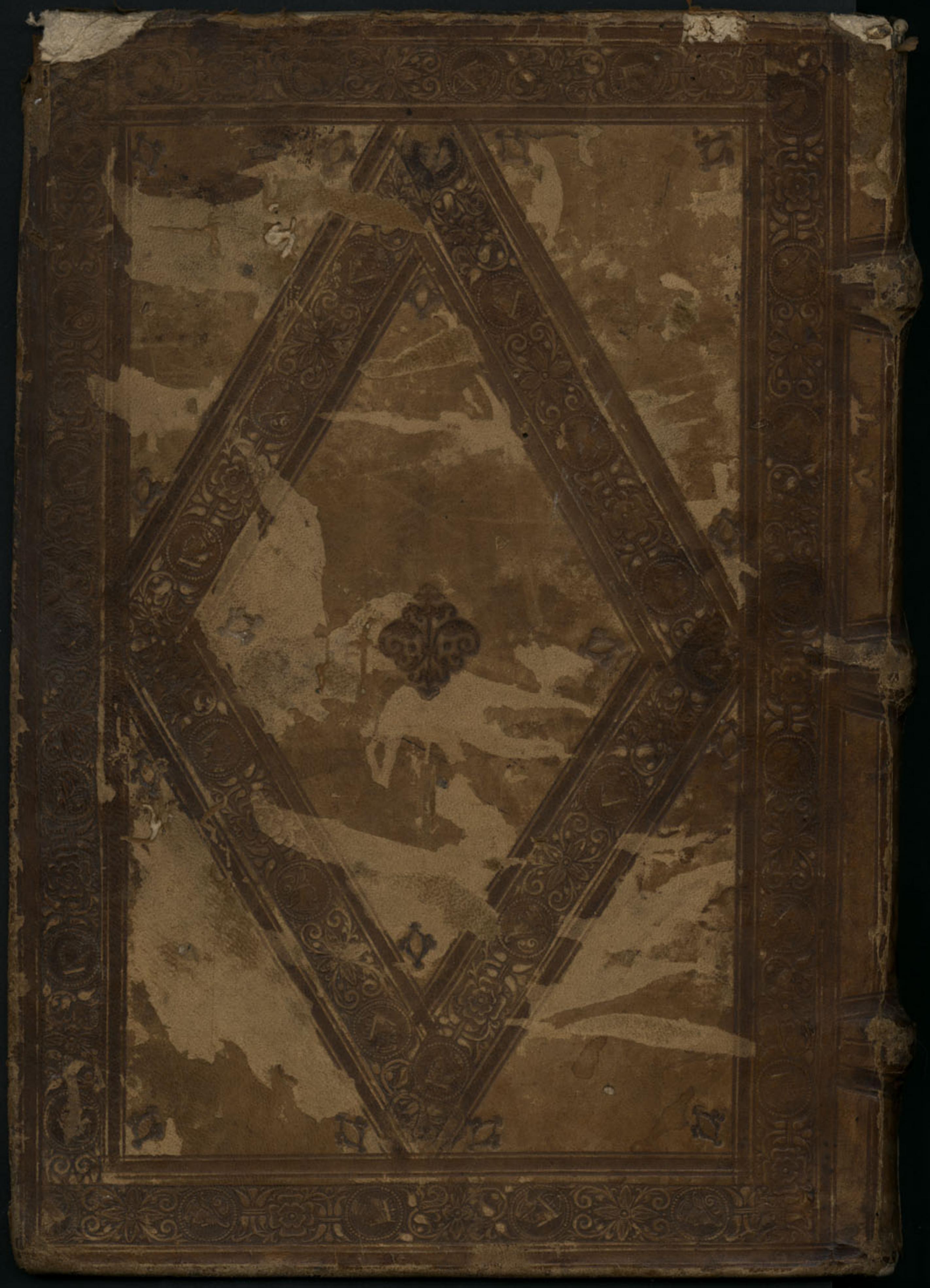

Finis.

Sala

Gab.

Est.

Tab.

N.º

R

42

13